

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 3. 7. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0153/SO/2024

Programová služba: TA3

Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/87

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0153/SO/2024 smerujúci voči vysielaniu programovej služby TA3 vysielateľa C.E.N s.r.o a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 15. 7. 2024

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 3. 7. 2024

Podnet na preverenie č. 0153/SO/2024 zaevidovaný dňa 6. 5. 2024
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Správy
Deň a čas vysielania: 24. 4. 2024 o cca 21:00 hod.

Programová služba: TA3
Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.
Číslo autorizácie: AT/87

Dátum: 26. 6. 2024

OBSAH PODNETU:

„Podľa §25 médium musí zabezpečiť nestrannosť, pluralitu a objektívnosť spravodajských programov, názory a komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

V prípade prezentovania reportáže z TV TA3 a jej online verzie

(<https://www.ta3.com/clanok/935945/uz-201-dni-v-zajati-hamasu-muz-prehovoril-ake-je-to-byt-rukojemnikom>) reporter udal informácie, ktoré boli zavádzajúce, neoverené a nezodpovedali nasledujúcej výpovede rukojemníka (môžeme považovať za subjektívny až zavádzajúci názor).“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 25

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

„Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ podnetu na preverenie namietal voči spravodajskému príspevku s názvom **Už 201 dní v zajatí Hamasu** odvysielanému dňa 24. 4. 2024 o cca 21:06:35 hod. v programe *Správy* na programovej službe TA3. V ňom bola odvysielaná svedecká výpoveď údajného rukojemníka zajatého palestínskym militantným hnutím Hamas. Podľa podávateľa boli zo strany „reportéra“ (moderátora) informácie v úvode príspevku zavádzajúce, neoverené a nezodpovedali nasledujúcej výpovedi zajatca. V akom zmysle mali byť zavádzajúce a nemali zodpovedať výpovedi rukojemníka však vo svojom podaní neuviedol.

Nakoľko ide o spravodajský príspevok, posudzovali sme ho na základe ustanovenia **§ 25 písm. b)** zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého: *„Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný*

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

V úvode namietaného príspevku moderátor uviedol, že Hamas viac ako 200 dní drží v zajatí 133 rukojemníkov, ktorí denne znášajú „fyzické, sexuálne a psychické muky.“

Vysielateľ zverejnil svedectvo jedného z izraelských zajatcov. Video vysielateľ prebral zo známej svetovej agentúry AFP (Agence France-Presse). O tomto videu zverejnenom Hamasom informovali predovšetkým zahraničné médiá a následne ho prebrali aj slovenské médiá. Mužom na videu je podľa izraelských médií Hersh Goldberg-Polin, ktorého militanti z Hamasu zajali počas útoku dňa 7. októbra 2023 na hudobnom festivale Nova na juhu Izraela. Napr. TASR sa pri tejto informácii odvoláva na agentúru AFP. Podotýkame, že ani agentúra AFP v čase jeho odvysielania nedokázala overiť pravosť výpovede izraelského zajatca. Neskôr na základe informácií médií, konkrétne izraelských

zdrojov, na čo odkazujeme v poznámke pod čiarou č. 1, sa však ukázalo, že muž zverejnený vo videu bol naozaj rukojemníkom v zajatí militantov z Hamasu.¹ Okrem TA3 danú správu zverejnili aj napr. Aktuality² a Sme³.

Odvysielané video Hamasu (skrátенý popis):

Zajatý muž (zdroj videa bol uvedený ako Hamas Military Wing) povedal, že sa volá Hersh, a narodil sa 10. marca 2000 v Kalifornii v Spojených štátoch. Žil so svojou rodinou v Jeruzaleme. Bol unesený dňa 7. októbra 2023. Chcel ísť von so svojimi priateľmi. Namiesto toho sa ocitol v boji o prežitie s vážnymi zraneniami po celom tele. Napriek tomu všetkému sa podujal chrániť seba a ľudí okolo. Dodal, že Benjamin Netanjahu a jeho vláda by sa mali hanbiť za to, že jeho spolu s tisíckami ďalších občanov zanedbali, opustili a všetko úsilie izraelskej armády zlyhalo. Bombardovanie izraelského letectva podľa jeho slov zabilo asi 70 takých, ako je on. Takisto kritizoval vládu B. Netanjahua za to, že odmietla všetky ponúknuté dohody na prímerie. Sťažoval sa, že jeho a ďalších rukojemníkov zadržávajú v podzemnom pekle bez vody, jedla, slnka, a bez liečby, ktorú tak dlho potrebujú. Vyzval premiéra Netanjahua, aby ich okamžite priviedol domov. Dúfa, že čoskoro uvidí svojich blízkych.

Podstata námietky podávateľa zrejme spočíva v tom, že rukojemník sa vo videu nezmienil o fyzických, sexuálnych a psychických mukách, o ktorých sa vyjadril moderátor v úvode k príspevku. Preto aj uvádza, že informácie od moderátora nezodpovedali výpovedi rukojemníka.

Citujeme podávateľovu námietku: **„reporter udal informácie, ktoré boli zavádzajúce, neoverené a nezodpovedali nasledujúcej výpovede rukojemníka (môžeme považovať za subjektívny až zavádzajúci názor).“**

Citujeme úvodné slovo moderátora: **„Hamas už viac ako 200 dní drží v zajatí 133 rukojemníkov, ktorí denne znášajú fyzické, sexuálne a psychické muky. Prinášame vám svedectvo jedného z nich. Video zverejnilo samotné militantné hnutie Hamas a pravosť výpovede sa tak nedá nezávisle overiť.“**

Napriek skutočnosti, že úvodné a namietané vyjadrenia moderátora sa vo videu expressis verbis neobjavili, vychádzame z toho, že moderátor mohol mať informácie z rôznych verejne dostupných zdrojov, ktoré dlhodobo monitorujú vojnu medzi Hamasom a Izraelom. Ide napríklad o správu OSN zverejnenej v marci 2024, podľa ktorej Hamas počas útoku zrejme znásilňoval a mučil obeť a rukojemníkov. Experti zbierali dáta niekoľko mesiacov. *„Vo väčšine týchto incidentov boli obeť najprv znásilnené a potom zabité,“* uvádza sa v tlačovej správe, v ktorej OSN oznamuje zistenia. *„Tím tiež zistil, že na viacerých miestach sa našli úplne alebo čiastočne nahé, zviazané a zastrelené obeť, väčšinou ženy.“*

V 23-stranovej správe sa ďalej uvádza, že expertný tím zároveň zistil *„jasné a presvedčivé informácie“* o tom, že niektoré ženy a deti, ktoré Hamas v daný deň odviezol do Pásma Gazy ako rukojemníkov, boli vystavené *„znásilneniu a sexuálnemu mučeniu a sexuálnemu krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu“*. V správe sa tiež uvádza, že *„existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že toto násilie môže pokračovať“*.

Hamas však poprel, že by jeho sily sexuálne zneužívali niektorých z viac ako 1200 ľudí, ktorých v ten deň zabil, alebo niektorých z 253 rukojemníkov, ktorých zajali.⁴

Rukojemník Hersh vo videu kritizuje postup vlastného štátu voči rukojemníkom, odmietanie dohôd na prímerie. Tiež si však myslíme, že rukojemník si nemohol dovoliť až tak otvorene kritizovať svojich

¹ In: <https://www.teraz.sk/zahranicie/hamas-zverejnil-video-s-rukojemnikom-za/790547-clanok.html>

² <https://www.aktuality.sk/clanok/dVA5LGq/hamas-zverejnil-video-s-izraelsko-americkym-rukojemnikom/>

³ <https://svet.sme.sk/c/23321426/hamas-zverejnil-video-s-rukojemnikom-zadrziavanim-v-pasme-gazy.html>

⁴ In: <https://svet.sme.sk/c/23291317/hamas-utok-izrael-mucenie-znasilnenie-rukojemnici.html>

väzňiteľov, no spomenul „*podzemné peklo bez vody, jedla, slnka, bez liečby.*“ Výraz **podzemné peklo** môže zastrešovať aj také stavy zajatcov akými sú fyzické, psychické, ba aj sexuálne muky. Z tohto dôvodu považujeme vyjadrenie moderátora za adekvátne.

Militanti z Hamasu uniesli do Pásma Gazy 250 rukojemníkov počas útoku na Izrael zo 7. októbra minulého roka. Necelú polovicu prepustili výmenou za palestínskych väzňov vlni na konci novembra počas príméria. Je všeobecne známe, že Hamas opakovane zverejňuje zábery rukojemníkov. Podľa Izraela ide o psychologickú vojnu. Väčšina izraelských médií tieto videá nezverejňuje a označuje ich za propagandu Hamasu. Na videá tohto druhu však reagujú tisícky Izraelčanov, ktorí v Tel Avive a Jeruzaleme protestujú proti vláde B. Netanjahua.⁵

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sme toho názoru, že recipienti si sami mohli vytvoriť svoj vlastný názor na zverejnený príspevok, resp. video. Príspevok s výpoveďou izraelského rukojemníka bol odvysielaný vcelku, bez zostrihu zo strany redakcie či komentovania zo strany moderátora.

Nakoľko sme v monitorovanom vysielaní nezaznamenali žiadne nedostatky v oblasti objektivity a nestrannosti, namietaný príspevok podľa nášho názoru nezakladá rozpor s ust. § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Na základe analýzy sa domnievame, že v monitorovanom vysielaní televíznej programovej služby TA3 v programe *Správy*, v príspevku **Už 201 dní v zajatí Hamasu**, odvysielanom dňa 24. 4. 2024 v čase o cca 21:06:35 hod., **nedošlo k porušeniu ustanovenia §25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.** Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

⁵ In: <https://spravy.rtvs.sk/2024/04/izraelcanov-poburilo-video-rukojemnikov-hamasu-unesenych-blizkych-chcu-spat-podla-izraela-ide-o-psychologicku-vojnu/>

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0153/SO/2024)

Monitorované vysielanie: Správy

Deň vysielania: 24. 4. 2024

Čas vysielania: 21:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu vysielateľa.

časový kód záznamu o cca:

21:00:00 začiatok záznamu vysielania (ta3 konferencia)

21:00:23 začiatok programu Správy

headlines

príspevky:

- Príprava megaprojektov sa výrazne skrúti
- STVR namiesto RTVS
- Pripravujú pozemnú operáciu v Rafahu

21:06:35 príspevok Už 201 dní v zajatí Hamasu

Moderátor: „ *Hamas už viac ako 200 dní drží v zajatí 133 rukojemníkov, ktorí denne znášajú fyzické, sexuálne a psychické muky. Prinášame vám svedectvo jedného z nich. Video zverejnilo samotné militantné hnutie Hamas a pravosť výpovede sa tak nedá nezávisle overiť.* “

Zajatý muž (zdroj videa: Hamas Military Wing): „ *Volám sa Hersh. Narodil som sa 10. marca 2000 v Kalifornii v Spojených štátoch. Teraz žijem so svojou rodinou v Jeruzaleme. Siedmeho októbra ma uniesli. Chcel som ísť len von s mojimi priateľmi. Namiesto toho som sa ocitol v boji o prežitie s vážnymi zraneniami po celom tele. Napriek tomu som sa podujal chrániť seba a ľudí okolo. Benjamin Netanjahu a jeho vláda by sa mali hanbiť. Mňa spolu s tisíckami ďalších občanov ste zanedbali, mali by ste sa hanbiť za to, že ste nás opustili a všetko úsilie vašej armády zlyhalo. Bombardovanie vášho letectva zabilo asi 70 takých, ako som ja. Takisto by ste sa mali hanbiť, pretože všetky dohody, ktoré vám boli ponúknuté, ste odmietli. Prečo nechcete ukončiť túto nočnú moru? Keď ste vy obedovali so svojimi rodinami, mysleli ste na nás zadržovaných v podzemnom pekle bez vody, jedla, slnka, bez liečby, ktorú tak dlho potrebujeme? Pýtam sa priamo vás, pán premiér Netanjahu, vašej vlády a kabinetu. Ignorujete nás stále viac a viac a ignorujete našu krv. Urobte to, čo sa od vás očakáva a okamžite nás privedte domov. Alebo sa to pre vás stalo príliš veľkým problémom? Je čas odovzdať kľúče od vlády, evakuovať ministerstvá a sadnúť si do svojich domovov. Len jedna vec je pre mňa dôležitejšia, a to je moja rodina. Mám vás veľmi rád a chýbate mi tak veľmi. Myslím na vás každý jeden deň. Viem, že robíte všetko pre to, aby som sa čo najskôr vrátil domov. Chcem, aby ste zostali silní a neprestali na mňa myslieť, kým sa nielen ja, ale aj všetci ostatní rukojemníci v pokoji vrátíme. Očakávam a dúfam, že vás uvidím veľmi skoro, hneď ako celá táto tragédia skončí.* “

- Kongres USA schválil pomoc Ukrajine
- Posledná schôdza v Európskom parlamente
- Obaly v EÚ budú obnoviteľné a bezpečné
- Ďalšia aféra AfD pred eurovoľbami 2024
- Začal sa sviatok nábytku a záhrad
- Obce vydávajú hlasovacie preukazy

21:20:54 koniec programu Správy

21:20:55 Štúdio ta3

21:33:10 koniec programu

Počasia

Bez komentára

Upútvavka: *Motoring*

Reklama

21:38:04 *ta3 konferencie*

21:38:41 koniec programu

Reklama

21:38:59 *Svet technológií*

21:52:30 koniec programu

Počasie

Bez komentára

Informácie pre tipujúcich

Reklama

22:00:49 začiatok programu *Správy*

headlines

- STVR namiesto RTVS

- Z výboru do pléna

- Úrad vlády vs. Najvyšší súd

- Zmeny vo Fonde na podporu umenia

- Prezidentka si uctila zosnulé študentky

- Pľúcnych lekárov je pramálo

- Pripravujú pozemnú operáciu v Rafahu

22:15:48 Už 201 dní v zajatí Hamasu (totožné ako v čase cca 21:06:35)

- Kongres USA schválil pomoc Ukrajine

- Zákaz TikToku sa v USA blíži do finále

- Letiská vo Francúzsku ochromí štrajk

- Odsúdili maďarský zákon o zvrchovanosti

- Dažde a záplavy v Keni

- Pôžičky pre farmárov

- Začal sa sviatok nábytku a záhrad

22:27:55 koniec programu *Správy*

Počasie

Reklama

22:30:51 *Šport+*

22:45:39 koniec programu

Reklama

22:47:08 *Štúdio ta3*

23:00:08 koniec programu

23:00:09 začiatok programu *Správy*

headlines

príspevky:

- STVR namiesto RTVS

23:02:00 koniec záznamu vysielania